



## СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

### «Латинська мова»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»

Освітня програма: Фізична культура і спорт

Рік навчання: 1, семестр 1

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання - українська

#### Викладачі курсу

Шинкарук Василь Дмитрович, доктор філологічних наук,

професор кафедри філософії та міжнародної комунікації

Вакулик Ірина Іванівна, кандидат філологічних наук,

доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

vashyn@nubip.edu.ua

i.vakulyk@nubip.edu.ua

#### Контактна інформація

викладачів (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=486>

### ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

У наші дні латинська мова - це своєрідний будівельний матеріал, з якого творяться нові терміни. Адже жодна галузь науки не може обійтися без знання основ термінології, яка формується на базі латинської мови. Вивчення латини має вирішальну роль саме у професійній підготовці майбутніх фахівців, бо на ній ґрунтується значна частина професійно орієнтованих дисциплін. Латинська мова сьогодні залишається джерелом наукової лексики. Численні латинські прислів'я, афоризми та терміни увійшли у вжиток в сучасних мовах у вигляді мовних кальок або прямих запозичень зі збереженням латинської мови.

**Передумови вивчення курсу.** Латинська мова полегшує розуміння коренів західного світу. Вона сприяє розвитку стратегій навчання та формуванню умінь аргументації. Крім того, особливу роль латинська мова відіграє у процесі вивчення іноземних мов, оскільки більшість європейських мов мають спільне походження з латинською, а відтак і деяку схожість у вокабулярі й лінгвістичній структурі. Історично склалося так, що упродовж багатьох століть латинська мова відігравала значну роль у професійній діяльності науковців і мала інтернаціональний характер. Таким чином, проникнення класичних мов у нові західноєвропейські мови відбувалося різними шляхами завдяки безпосереднім контактам народів у різні історичні періоди розвитку країн Європи. Латинська мова тривалий час була і залишається мовою науки.

Курс дисципліни призначений для ознайомлення студентів із основами латинської мови, набуття ними практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній діяльності, а також підготовки до освоєння майбутніми перекладачами фахових термінів і фраз. У результаті вивчення латинської мови в університеті майбутні спеціалісти навчаються читати латинські тексти, вивчають основи граматичної будови латинської мови, оволодівають навичками перекладу латинських текстів, ознайомлюються зі шляхами і способами запозичень з латинської мови.

**Мета:** ознайомити студентів із основами латинської мови, допомогти набутти практичних умінь і навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній, науковій та виробничій діяльності. Оволодіння студентами основами латинської мови надасть їм можливість читати і перекладати латинські тексти, відкриє доступ до вільного і свідомого сприйняття наукової термінології у сфері фізичної культури і спорту.

**Завдання:** загальноосвітні завдання курсу полягають у розширенні лінгвістичного світогляду студентів, у підвищенні їх загальної мовної культури шляхом удосконалення навичок нормативного вживання інтернаціоналізмів греко-латинського походження. Завдяки чіткій

побудові граматики та синтаксису латинська мова розвиває також уміння та навички логічного мислення.

**Набуття компетентностей:**

**Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

**Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):**

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

**результати навчання (РН):**

РН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

РН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

**СТРУКТУРА КУРСУ**

Тема	Години лекції/пр актичні	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 Фонетика. Морфологія				
<b>Тема 1.</b> <i>Systema phoneticum Linguae Latinae: Фонетична система латинської мови.</i>	3/5	Знати основні фонетичні особливості латинської мови, грамотно читати, правильно ставити наголоси	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn)	25
<b>Тема 2.</b> <i>Systema morphologicum Linguae Latinae. Verbum. Загальні відомості про частини мови.</i>	3/5	Знати та розуміти, у чому полягає сутність морфологічної системи. Уміти розрізняти дієслова, їх часові форми та дієвідмінювати	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn)	25
<b>Тема 3.</b> <i>Nomen substantivum: Іменник.</i>	3/5	Знати граматичні категорії імен, уміти розподіляти іменники на відміни, відмінювати їх, знаходити у реченні	Усне опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25

<b>Тема 4.</b> <i>Nomen adiectivum.</i> <i>Pronomen: Прикметник.</i> <i>Займенник.</i>	<b>3/5</b>	Знати граматичні категорії прикметника, вміти групувати за відмінами, утворювати атрибутивні словосполучення та відмінювати їх.	Усне опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	<b>25</b>
<b>Змістовий модуль 2. Морфологія. Синтаксис.</b>				
<b>Тема 5.</b> <i>Словотвір у системі дієслова, іменника, прикметника.</i>	<b>3/5</b>	Знати, як поділяються іменники на відміни і типи, знати особливості відмінювання	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	<b>25</b>
<b>Тема 6.</b> <i>Adverbium (Прислівник).</i> <i>Praepositio (Прійменник).</i>	<b>3/5</b>	Знати граматичні категорії прикметника, уміти будувати словосполучення, утворювати ступені порівняння прикметників	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	<b>25</b>
<b>Тема 7.</b> <i>Синтаксис. Структура простого і складного речення. Sententia simplex. Sententia composita.</i>	<b>3/5</b>	Вміти аналізувати іменники, робити морфологічний розбір	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	<b>25</b>
<b>Тема 8.</b> <i>Nomen numerale: Числівник.</i>	<b>3/5</b>	Уміти формулювати речення, знати його граматичну основу; розрізняти займенники	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у. т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	<b>25</b>
<b>Всього за семестр</b>				<b>70</b>
<b>Екзамен</b>				<b>30</b>
<b>Всього за курс</b>				<b>100</b>

### ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<b>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</b>	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку. Перекладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
---	--

<b>Політика щодо академічної доброчесності:</b>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<b>Політика щодо <u>відвідування</u>:</b>	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття також відпрацьовуються. Інформація про відпрацювання вноситься до кафедрального журналу відпрацювання пропущених занять.

### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

### Рекомендовані джерела інформації

#### Основні

1. Миронова, В. М. Латинська мова. Львів: Видавництво Католицького університету, 2011.
2. Оліщук, Р. Л. Латинська мова. Синтаксис: підручник для ВНЗ. Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202 с.
3. Трипуз, В. М. Латинська мова. Київ: Либідь, 2004.
4. Ухаль, М. М. Латинська мова: підручник. Ужгород: Говерла, 2017. 319 с.
5. Шаманова, Н. Є. Латинська мова: навчальний посібник з вивчення дисципліни. Миколаїв: НУК, 2021. 141 с.
6. Шинкарук, В. Д. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ: Міленіум. 2020. 533 с.

#### Додаткові

1. 400 прислів'їв та приказок, семантично подібних в українській, латинській, англійській, німецькій, французькій мовах: навч. посіб. / уклад. А. М. Жовківський та ін. Чернівці: Рута, 2001. 96 с.
2. Вакулик, І. І. Запозичення з класичних мов у науковій термінології сучасних європейських мов (на матеріалі юридичних та економічних термінів української, російської, німецької, французької, англійської мов): дис... канд. філол. наук: 10.02.15. Київ, 2004.
3. Козовик, І. Я., Пономарів, О. Д. Словник античної міфології. Київ, 1989.
4. Литвинов, В. Д. 500 крилатих висловів. Київ, 1993.
5. Литвинов, В. Д. Латинська мова: елементарний курс. Київ, 1996
6. Литвинов, В. Д., Скорина, Л. П. Латинська мова. Київ: Атіка, 1990.
7. Лучканин, С. М. Латинські сентенції з історико-літературним коментарем. Київ: Світ, 1999.
8. Маслюк, В. П., Сенів, Л.Г. Латинська мова. Харків, 1992.
9. Оленич, Р. М., Оленич, І. Р., Пустова, Н. Ф. Латинська мова. Харків: Світ, 1994.
10. Скорина, Л. П., Сенів, М. Г., Пустова, Н. Ф. Porta antiqua: підручник латинської мови. Київ: СІНТО, 1994.
11. Скорина, Л. П. Латинська мова. Хрестоматія. Латинсько-український словник + англійські, німецькі, французькі, іспанські відповідники. Київ: НАУ, 2002. 232 с.

12. Цимбалюк, Ю. В. Латинські прислів'я і приказки. Київ: Атіка, 1990.

### ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

1.Вакулик, І. І. Латинська мова: шляхи проникнення у нові західноєвропейські мови. Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: філологічні науки №257. 2016. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/11178/9791>

2.Вакулик, І. І. «Гаудеамус» від джерел походження до культу. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>

3.Гриценко, С. П. Латинська мова в Україні (історичний екскурс). Режим доступу: [http://b-ko.com/book\\_21\\_glava\\_65\\_variant\\_2.html](http://b-ko.com/book_21_glava_65_variant_2.html).

4.Лapidарна латина. Режим доступу: <http://ukrlife.org/main/prosvita/latyna.html>.

5.Латинські словникові уроки на Інтернет Поліглоті. Режим доступу: <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.

6. Шинкарук, В. Д. Семантико-синтаксична структура речень з числівниковим компонентом в латинській мові. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>